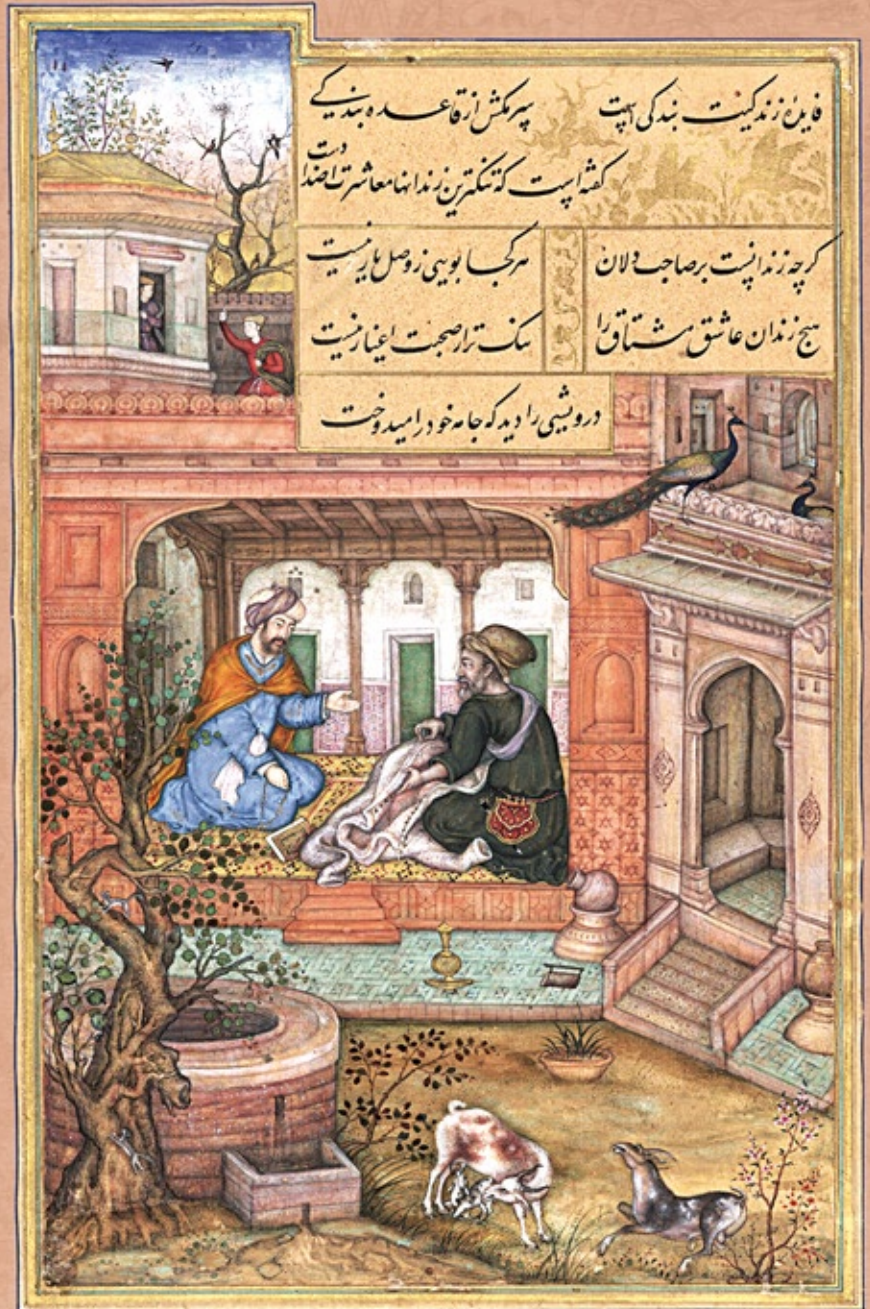

گزارش میراث

فصلنامه اطلاع‌رسانی در حوزه نقد و تصحیح متون، نسخه‌شناسی و ایران‌شناسی

دوره سوم، سال پنجم، شماره سوم و چهارم، پاییز - زمستان ۱۳۹۹ [انتشار: بهار ۱۴۰۱]

سرخس: چرا از ترجمه غافلیم؟ ● رساله‌ای درباره سرگذشت و آثار ارسطو / مواند راند، ترجمه: حسین مصومى مصداق ● یک داستان عاشقانه دور از انتظار: ارزیابی مجدد انتساب خسرونامه / لستین اوسلی، ترجمه: شکوه سیدی ● ابواسحاق کازرونی و دوروش‌های اسحاقی در آناتولی / فواد کوروش، ترجمه به آلمانی، پب. ویگک، ترجمه از آلمانی به ترکی، جمال کوروش، ترجمه به فارسی / مجت نوری ● نسخه‌های نویافته از هزار حکایت صوفیان / سید عالم‌بهره ● دوستی شاه خرمسه / سید احمدرضا قائم‌مقام ● بیاض صائب / سید جعفر حسین اشکوری ● استنراقاتی بر مقدمه چاپ عکسی تاریخ سیستان / حمیدرضا بابکی سلماسی ● آگاهی‌هایی دیگر از شاعر «ز گهواره تا گور دانش بجوی» و خاندان او / حمیدرضا لهنیز سیدی ● بررسی اشعار دو شمس حاجی در مجموعه لطایف و سفینه نظایف / محسن شریف صبی ● مکویات قدیم یا مکویات صمدی؟ ادراک بر نام یک اثر / مستصاف غامس ● بررسی یک احتمال: جای خالی عنوان «عروش الدین» در لباب الایجاب / سارا سلیمان کشکولی ● بررسی ابیاتی از تفریحی سیستان بر اساس جنگ یحیی توفیق / مجتهد نامور ● زیر دای مستشرقین: مسیر اکتشاف نسخه‌های سفرنامه ابن بطوطه / رحانه بهروی ● اهمیت فهرست نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه کنگره (آمریکا) از دیدگاه شبه‌فازره / عارف نوشاهی ● نکاتی درباره تصحیح تازه فرامرزنامه کوچک و سراینده و زمان نظم آن / سجاد آبنلو ● ترجمه یا مرجمه؟ (نویسه‌هایی درباره پژوهش در طبع «حیون» / یوسف الهادی، ترجمه: سلمان ساکت ● ملاحظاتی متن تصحیح‌شده عجایب الدنیا / سید رضا موسوی هفتاور، رادمان رسول مهربانی ● ریشه‌شناس چه می‌کند؟ (۱۲) / یک لقب و منصب پادسی در اسناد آرامی باستان / والتر برونونو هینک، ترجمه: سید احمدرضا قائم‌مقام ● ایران در متون و منابع عثمانی (۲۳) / آثار احمد جودت‌پاشا / نصرالله صالح ● توضیحی درباره «سین زانی» و «شین زانی» / علی‌شرف صافقی ● چند - مسوول‌رستری‌پور

فین زندگیت بندگی بهت
 پرکش از قاعده بندگی
 کشف است که تنگترین زندان ما معاشر است
 کرچه زندانیت بر صاحب دلان
 هیچ زندان عاشق مشتاق را
 سرکب بویی ز وصل یاریست
 سنگ ترا صجبت ایغارنیت
 درویشی را دید که جامه خود را امید خوست

فهرست

سرخن

چرا از ترجمه غافلیم؟ ۴-۳

جستار

رساله‌های درباره سرگذشت و آثار ارسطو / مروان راشد: ترجمه: حسین معصومی همدانی ۸-۵

یک داستان عاشقانه دور از انتظار: ارزیابی مجدد انتساب خسرونامه / آستین اوملی: ترجمه: شکوفه میبیدی ۳۳-۹

ابواسحاق کازرونی و درویش‌های اسحاقی در آناتولی / فواد کوپرولی: ترجمه به آلمانی: پ. ویتیک: ترجمه از آلمانی به ترکی: ۴۰-۳۴

جمال کوپرولی: ترجمه به فارسی: حجت فخری ۵۰-۴۱

نسخه‌های نویافته از هزار حکایت صوفیان / حامد خانی‌پور ۵۵-۵۱

دوستی خاله خرسه / سید احمد رضا قائم‌مقامی ۵۹-۵۶

بیاض صائب / سید جعفر حسینی اشکوری ۶۶-۶۰

استدراکاتی بر مقدمه چاپ عکسی تاریخ سیستان / حمیدرضا (بابک) سلمانی ۷۲-۶۷

آگاهی‌هایی دیگر از شاعر «ز گهواره تا گور دانش بجوی» و خاندان او / حمیدرضا فهندژ سعدی ۷۵-۷۳

بررسی اشعار دو شمس حاجی در مجموعه لطایف و سفینه طرایف / محسن شریفی صحنی ۷۸-۷۶

مکتوبات قدیم یا مکتوبات صلی؟ (درنگی بر نام یک اثر) / محمّدصادق خانی ۸۰-۷۹

بررسی یک احتمال: جای خالی عنوان «عروش الدین» در لباب الالباب / سارا سلیمانی کشکولی ۸۷-۸۱

بررسی ابیاتی از فخری سیستانی بر اساس جنگ یحیی توفیق / کیامهر نامور ۹۵-۸۸

زیرردای مستشرقین: مسیر اکتشاف نسخه‌های سفرنامه ابن بطوطه / ریحانه بهبودی ۹۸-۹۶

نقد و بررسی

اهمیت فهرست نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه کنگره (آمریکا) از دیدگاه شبه‌فازره / عارف نوشاهی ... ۱۱۳-۹۹

نکاتی درباره تصحیح تازه فرامرنامه کوچک و سراینده و زمان نظم آن / سجاد آیدنلو ۱۲۳-۱۱۴

ترجمه یا مرجمه؟ (توضیحاتی درباره پژوهشی در طبائع الحیوان) / یوسف الهادی: ترجمه: سلمان ساکت ۱۴۵-۱۲۴

ملاحظاتی در متن تصحیح‌شده عجایب الدنیا / سید رضا موسوی هفتاثر: رادمان رسولی مهربانی ۱۴۵-۱۲۴

پژوهش‌های دبایستی

ریشه‌شناسی چه می‌کند؟ (۱۲) (یک لقب و منصب پارسی در اسناد آرامی باستان) / والتر برونو هنینگ: ترجمه: سید احمد رضا قائم‌مقامی ۱۵۱-۱۴۶

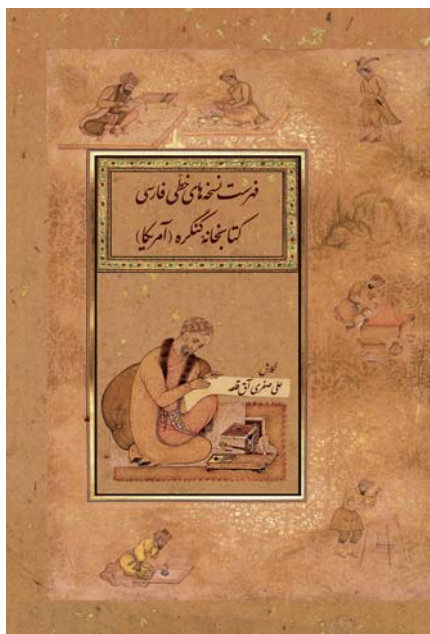
ایران «متون و منابع عثمانی» (۳)

آثار احمد جودت‌پاشا / نصرالله صالحی ۱۵۶-۱۵۲

دبارة نوسازی پیرین

توضیحی درباره «سین زایی» و «شین زایی» / علی‌اشرف صادقی ۱۵۹-۱۵۷

چند-چند / مسعود راستی‌پور ۱۵۹-۱۵۷

اهمیت فهرست نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه کنگره (آمریکا) از دیدگاه شبه‌قاره

عارف نوشاهی*

naushahiarif@gmail.com

مختلف نسخه‌های شرقی را به دست آورده‌اند. آقای دکتر ایرانی در نوشته‌ای از عنوان «فهرست نسخه‌های فارسی و رونق دیپلماسی فرهنگی» استفاده کرده‌اند. چند سال پیش ما هم در پاکستان شاهد چنین دیپلماسی فرهنگی‌ای بوده‌ایم. کسی با نام سید ضمیر اختر نقوی، از علمای پاکستان مقیم کراچی، ۲۷۶ جلد نسخه خطی کتابخانه شخصی خود را تحویل کتابخانه کنگره آمریکا داد. به گفته خودش، او می‌خواسته این نسخه‌ها در پاکستان فروخته شود و برای این منظور با کتابخانه‌های معتبر پاکستان مکاتبه نموده، ولی به نتیجه‌ای نرسیده‌است. آخر به سفارت آمریکا در اسلام‌آباد نامه نوشته و مدیر منطقه کتابخانه کنگره مستقر در اسلام‌آباد این نسخه‌ها را از او خریده و برده‌است. این در حالی است که قانون امتناع خروج اشیای عتیق و نوادر فرهنگی، که تعریفش شامل نسخه‌های خطی نیز می‌شود، در پاکستان موجود است. اما وقتی یک محموله و بسته با برچسب دیپلماسی Diplomatic Bag باشد، مأمور گمرک در مرز نمی‌تواند جلوی خروج آن را بگیرد. امتیازی که دیپلمات‌ها در همه جای دنیا از آن سوءاستفاده می‌کنند. داستان این نقل و انتقال یا رونق دیپلماسی فرهنگی (!) در مقدمه فهرست مخطوطات کانگریس لائبریری امریکه تحقیق و ترتیب و تدوین عباس رضا نیر جلال‌پوری

فهرست نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه کنگره (آمریکا).
علی صفری آق‌قلعه. پیشگفتار. تهران: میراث مکتوب، ۱۳۹۹.

بنده همیشه روی راه‌های مختلف انتقال نسخه‌های خطی از سرزمینی به سرزمینی تأملاتی داشته‌است. چه پیشامدهایی سبب می‌شود که نسخه‌هایی که در یک سرزمین تولید شده و متعلق به فرزندان آن سرزمینند، به سرزمینی دیگر هجرت کنند؟ گاهی سرزمین مقصد هماهنگ با فرهنگ سرزمین مبدأ است، ولی در بسیاری موارد فرهنگ سرزمین مقصد کاملاً مغایر با فرهنگ سرزمین مبدأ است و این امر خود در شناخت و استفاده از نسخه‌های خطی مسئله‌ساز است. در تاریخ معاصر تازه‌ترین مثال انتقال دسته‌جمعی نسخه‌های خطی از کشور افغانستان است که داستان دردناکی دارد و مخازن خطی افغانستان را غالباً تهی کرده‌است.

شبه‌قاره دو‌یست سال زیر یوغ استعمار بوده و در این مدت بیش‌ترین تعداد نسخه‌های خطی از شبه‌قاره به انگلستان انتقال پیدا کرده، که امروز در بریتیش لائبریری و ایندیا آفس (دیوان هند) و دیگر مخازن آن کشور موجود است. دیگر کشورهای اروپا نیز همین‌طور از راه‌های

* این مقاله در وبینار «رونمایی و معرفی فهرست نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه کنگره»، به‌میزبانی مؤسسه پژوهشی میراث مکتوب (تهران، ۱۴ خرداد ۲۰۲۱/۴۰۰ جون ۲۰۲۱) قرائت شد.

(ش ۵۲)، غنچه طرب نانک چند (ش ۵۳)، مجموعه تواریخ قطب‌شاهیان (ش ۵۵).

در این فهرست، چندین آثار کاتبان شبه‌قاره است. در این‌جا فقط از کاتبانی ذکر می‌شود که نام آنان در نسخه و فهرست مشخص است، تعدادی نسخه‌ها قطعاً در شبه‌قاره کتابت شده ولی نام کاتب ندارد و فهرست‌نویس حوزه کتابت را هند مشخص کرده است. محمد غوث کاتب اخلاق محسنی (ش ۳)، محمد اکرم بن حافظ نور محمد کاتب مجموعه (ش ۱۳)، عصمت الله بن شیخ عبدالله ابراهیم‌آبادی کاتب فقرنامه (ش ۱۹)، روشن‌علی کاتب حاشیه بر یک متن فقهی (ش ۲۲)، میر محمد تحسین کاتب تاریخ سند (ش ۴۸)، غلام غوث فاروقی کاتب کامروپ و کاملتا (ش ۵۶).

کارهای علی صفری آق‌قلعه همیشه با دقت و وسواس است و کتاب‌های او کمتر غلط معنوی و ظاهری دارد. با این حال، با یک تورق سطحی به چند سهو و اشتباه در ضبط‌ها برخوردیم:

- مقدمه، ص سیزده. نام درست نسخه ناسخه مثنویات سقیمه است، نه نسخه ناسخه مثنوی.
- ص ۳۷، س ۳. دوبهر اشتباه و دوپهر درست است. پهر، بخشی از شبانه‌روز است.
- ص ۵۸، س ۳. «داست؟» با علامت سؤال. داشت، یعنی «خاطر داشت/ پاس خاطر». در همین سطر «محلّه رز ادبان» شاید درست نباشد.
- ص ۷۱. نسبت مؤلف بهگری اشتباه و بهگری درست است.
- ص ۷۳. منتخب شاهنامه (/ تاریخ دلگشای شمشیرخانی)؛ این به عرف عام منتخب شاهنامه نیست، بلکه برگردان و برگزیده شاهنامه به نشر است.
- ص ۷۸، ردیف ۲۱. دریای چمن اشتباه و دریای جمن درست است.
- ص ۸۴. صفری آق‌قلعه بحثی درباره نام مؤلف غنچه طرب دارد و می‌گوید که آربری در فهرست ایندیا آفس نام مؤلف را فقط الفتی نوشته و نوشاهی در کتابشناسی آثار فارسی شبه‌قاره «راجه بهاری [قس: پیاری] لال

(کراچی، ۲۰۱۵م) آمده است، که در واقع فهرست همان ۲۷۶ نسخه خطی سپرده‌شده به کتابخانه کنگره است.

ولی این‌جا صحبت از فهرستی دیگر از کتابخانه کنگره داریم که علی صفری آق‌قلعه زیر عنوان فهرست نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه کنگره تهیه و میراث مکتوب (تهران، ۱۳۹۹) چاپ و نشر نموده است. در این فهرست ۱۴۶ مجلد نسخه معرفی شده که در ویب‌سایت کتابخانه کنگره بارگذاری شده و مؤلف در آن‌جا مشاهده نموده و این فهرست را ترتیب داده است. تکنولوژی عصر جدید ما را قادر به این کرده است که بدون سفر به آمریکا، در یک گوشه دیگر دنیا چنین فهرستی آماده شود.

نسخه‌هایی که در این فهرست معرفی شده، متعلق به سرزمین‌های مختلف مشرق‌زمینند، اعم از شبه‌قاره، عثمانی، کشورهای عرب و ایران. حدود صد نسخه متعلق به شبه‌قاره است. این تعلق دو گونه است، یا نسخه‌ها از مؤلفان شبه‌قاره‌اند، یا در شبه‌قاره کتابت و تولید شده‌اند. در میان این نسخه‌ها، دو نسخه از شبه‌قاره از نظر نگاره‌ها مهم است: یکی مجموعه پادشاهنامه و عمل صالح با ۲۹ تصویر هندی (شماره مسلسل ۵۰) و دیگری تشریح الاقوام با ۱۲۲ نگاره (شماره مسلسل ۱۴۵). یکی از مزایای این فهرست این است که مؤلف حوزه کتابت را مشخص می‌کند و اگر محل کتابت در نسخه مشخص نیست، فهرست‌نویس از روی قرائن و شناخت خط احتمال داده که جایگاه کتابت ایران، عثمانی یا هند بوده است. برخی نسخه‌ها دارای یادداشت افسران انگلیسی مقیم هندند (مثلاً سیر المتأخرین، ش ۵۲).

در این فهرست، هم آثار مؤلفان شبه‌قاره ذکر شده و هم آثاری غیر از مؤلفان شبه‌قاره، ولی نوشته به دست کاتبان شبه‌قاره، معرفی شده است. آثار مؤلفان شبه‌قاره یا درباره شبه‌قاره زیاد است. در این‌جا به چند مثال اکتفا می‌شود: شرح اسکندرنامه نظامی محمدنصیر بهگری (شماره مسلسل ۱)، رساله غیبت دلدار علی لکهنوی (ش ۱۴)، اثری درباره اقوام افغانستان از مؤلف نامعلوم (ش ۴۷)، تاریخ سند میر معصوم بهگری (ش ۴۸)، مجموعه شامل پادشاهنامه و عمل صالح با ۲۹ تصویر هندی (ش ۵۰)، عالمگیرنامه محمد کاظم (ش ۵۱)، سیر المتأخرین غلامحسین طباطبایی

الفتی» نوشته‌است، ولی در بسط دادن نام مؤلف به مأخذ خود اشاره نکرده‌است. توضیح بنده این است که من در پایان مدخل غنچه طرب مأخذ خود را I.O. 158, 547 نوشته‌ام که منظور همین فهرست آربری است. آربری در صفحه ۱۵۸ نام مؤلف را فقط الفتی و در صفحه ۵۴۷ نام او را «راجه بهاری لال الفتی» نوشته‌است و من هم از او پیروی کرده‌ام. پس این نام را من بسط نداده‌ام، بلکه نقل قول از خود آربری است.

- ص ۸۵، س ۶. صوری سنه ۱۸۵۵، احتمالاً جنوری سنه ۱۸۵۵ است.

- ص ۸۵. اثری با نام ترجمه فارسی سری گنیش اتمهه معرفی شده‌است. این مدخل چند اشتباه دارد. اولاً نام کتاب آن نیست که فهرست‌نویس نوشته‌است. کلمات سری گنیش اینمه در واقع جای بسمله است. گنیش یکی از خدایان هندوان است با خرطوم فیل. در همان مدخل (س ۱۷) شری کرشن حسبونادرست و شری کرشن جیو درست است.

- ص ۹۱، س ۱۷. قصبه بندر مجهلی نادرست و بندر مجهلی درست است.

- ص ۹۴، س ۲. در میر غلام انبینا صاحب، کلمه انبینا محلّ تأمل است و ظاهراً سهواست. شاید انبینا است.

- ص ۹۴، س ۴. کلمه سالک خطا و ساکن درست است. همچنین کلمه پرکنه خطا و پرگنه صواب است.

- ص ۹۷. در هولاسرای از اقوام کانتبه، کایتبه درست است. ضبط هولاسرای هم صحّت ندارد و باید نامی دیگر باشد.

کلاً بسیاری از اسامی شبه‌قاره و کلمات هندی در این فهرست درست ضبط نشده‌است.

در نمایه خوشنویسان نام یک خوشنویس دو بار ضبط شده و بار اول «شیرازی مرشد الکاتب» و بار دیگر «مرشد الکاتب الشیرازی» آمده‌است.

در مجموع برداشت بنده از دیدن فهرست این است که کتابخانه کنگره نسخه‌های نایاب و نادر کم دارد و بیش‌تر نسخه‌های آن تکراری و متأخر است، چه از لحاظ

تصنیف و چه از لحاظ کتابت. برای چنین نسخه‌ها - که کم و بیش در همه کتابخانه‌های معتبر موجود است و در فهرس مشرق و مغرب یافت می‌شوند - مؤلف فهرست در توصیف آن‌ها بیش از حد ریزه‌کاری‌ها به خرج داده و نکته‌آفرینی‌ها کرده‌است. آیا بهتر نبود که این قدر وقت و همت در معرفی نسخه‌های کمیاب و خوب در یک کتابخانه دیگر صرف می‌شد؟ به‌عنوان مثال، اکنون تصاویر باکیفیت هزاران هزار نسخه خطی عربی و فارسی و ترکی حدود هشتاد کتابخانه بزرگ و کوچک ترکیه در ایپ تلگرام در دسترس عموم قرار گرفته‌است. زمانی دانشمندانی مانند مجتبی مینوی با مأموریت رسمی و مخارج دولت ایران به ترکیه رفتند و میکروفیلم‌ها آماده کردند و تحویل دانشگاه تهران دادند که تا امروز مورد استفاده محققان ایرانی و غیرایرانی است، زیرا دسترس یا به دست آوردن نسخه‌های ترکیه مشکلات خاص خود را داشت. بعد از مینوی، کسانی دیگر از ایران - همچون توفیق سبحانی و سیّد محمدتقی حسینی - به ترکیه رفتند و مدتی آن‌جا ماندند و از جیب خود خرج کردند و فهرس نسخ فارسی را آماده کردند. ولی اکنون که نسخه‌های ترکیه دم دست و در دُوری یک کلیک‌اند، نه مخارج لازم است، نه مأموریت و نه زحمت سفر؛ میدان برای فهرست‌نویسان و نسخه‌شناسان باز است. اگر واقعاً کسی دلش برای نسخه‌های خطی فارسی می‌سوزد به میدان بیاید و فهرست‌نویسی - ولو مجمل و کوتاه - کند، تا یک بار معلوم شود که در مخازن ترکیه چه دُرهای نایاب موجود است. همه نسخه‌شناسان می‌دانند که کهن‌ترین و سالم‌ترین نسخه‌های خطی فارسی تا قرن نهم هجری در ترکیه است و نشر متون کهن فارسی بدون استفاده از نسخه‌های ترکیه کاری بیهوده است. ولی قبل از آن یک کار دیگر لازم است. در سازمان‌های مثل کتابخانه ملی ایران یا دانشگاه تهران یا میراث مکتوب، یک بانک نسخه‌های خطی ترکیه ایجاد شود و تمام نسخه‌ها که تا کنون در ایپ تلگرام بارگذاری شده‌است، یکی یکی بارگیری (دانلود) شود. مبادا تا فردا دسترس به این نسخه‌ها میسر نباشد یا از صفحه تلگرام حذف شود.

Table of Contents

Editorial

Why Do We Neglect the Importance of Translation?	3-4
--	-----

Articles

A Treatise on Aristotle's Biography and Works / Marvan RASHED ; Translated by Hoseyn MASOUMI HAMEDANI	5-8
An Unexpected Romance: Reevaluating the Authorship of the <i>Khosrow-nāma</i> / Austin O'MALLEY ; Translated by Shokoofe MAYBODI	9-33
Abū-Īshāq-i Kāzīrūnī and Īshāqī Dervishes in Anatolia / Fuat KÖPRÜLÜ ; Translated to German by Paul WITTEK ; Translated to Turkish by Jemal KÖPRÜLÜ ; Translated to Persian by Hojat FAKHRI	34-40
A Newly-Found Manuscript of <i>Hizār Hikāyat-i Şūfiyān</i> (A Thousand Narratives of the Sufis) / Hamed KHATAMIPOUR	41-50
The Friendship of Aunt Bear (Doing Someone an Unintended Disservice) / Seyyed AhmadReza QAEMMAQAMI	51-55
<i>Bayāz-i Şā'ib</i> (An Anthology of Persian Poems Compiled by Şā'ib) / Seyyed Jafar HOSEYNI ESHKEVARI	56-59
Some Remarks on the Introduction of the Facsimile Edition of <i>Tārīx-i Sīstān</i> / HamidReza (Babak) SALMANI	60-66
New Information About the Poet of "Seek Knowledge from the Cradle to the Grave" (<i>Zi Gahwāra tā Gūr Dānish Bijūy</i>) and His Family / HamidReza FAHNDEJ SADI	67-72
Investigating the Poems of Two Different Shams-i Hājīs in <i>Majmu'ī-yi Laṭāyif wa Safīnī-yi Zārāyif</i> (A Handbook on Rhetoric and an Anthology of Persian Poems) / Mohsen SHARIFI SAHI	73-75
<i>Maktūbāt-i Qadīm</i> or <i>Maktūbāt-i Şadī</i> ? (Early Letters, or Centesimal Letters?) / MohamadSadegh KHATAMI	76-78
Investigating a Possibility: The Absence of the Title "Urūsh al-Dīn" in <i>Lubāb al-Albāb</i> / Sara SOLEYMANI KASHKOULI	79-80
Investigating a Number of Farrukhī-yi Sīstānī's Couplets through Yahyā Tawfīq's Anthology of Persian Poems / Kiamehr NAMVAR	81-87
Under the Auspices of Orientalists: Exploratory Roads to the Manuscripts of Ibn-i Baṭṭūṭa's Travelogue / Reyhaneh BEHBOUDI	88-95

Reviews and Critiques

The Importance of <i>The Library of Congress Catalogue of Persian Manuscripts</i> to Indian Sub-Continental Studies / Arif NAUSHAHI	96-98
A Few Notes on the New Edition of <i>the Small Farāmarznāma</i> , Its Composer and Date of Composition / Sajjad AYDENLOO	99-113
Translation or Distortion? (A Few Comments on <i>A Study Of Tabā'ī' al-Ḥayawān</i>) / Yousuf AL-HADI ; Translated by Salman SAKET	114-123
Some Considerations on the Edited Text of <i>'Ajāyib al-Dunyā</i> (Wonders of the World) / Seyyed Reza MOUSAVI HAFTADOR ; Radman RASOULI MEHRABANI	124-145

Essays on Research

What Does an Etymologist Do? (12) / Walter BRUNO HENNING ; Translated by Seyyed AhmadReza QAEMMAQAMI	146-151
--	---------

Iran in Ottoman Texts and Sources (22)

Works of Ahmed Cevdet Pasha / Nasrollah SALEHI	152-154
---	---------

On the Previous Articles

On <i>Shin-i Zayī</i> and <i>Sin-i Zayī</i> (the Farsi Phonemes /sh/ and /s/ Realised as /z/) / Ali Ashraf SADEGHI	155-156
<i>Chand - Chand-e</i> / Masoud RASTIPOUR	157-159

Gozaresh-e Miras

92 - 93

Quarterly Journal of Textual Criticism,
Codicology and Iranology

Third Series, vol. 5, no. 3 - 4, Autumn 2020 - Winter 2021
[Pub. Spring 2022]

Proprietor:

The WRITTEN HERITAGE RESEARCH INSTITUTE

Managing Director & Editor-in-Chief:

Akbar Irani

General Editor:

Masoud Rastipour

Managing Editor:

Younes Taslimi-Pak

Cover:

Mahmood Khani

Print:

Miras

No. 1182, Enghelab Ave.,
Between Daneshgah St. & Abureyhan St.,
Tehran, Iran

Postal Code: 1315693519

Tel: 66490612, **Fax:** 66406258

Website: www.mirasmaktoob.ir

E-mail: gozaresh@mirasmaktoob.ir

Table of Contents

Editorial

Why Do We Neglect the Importance of Translation? 3-4

Articles

A Treatise on Aristotle's Biography and Works / Marvan RASHIED; Translated by Hoseyn MASOUMI HAMEDANI 5-8

An Unexpected Romance: Reevaluating the Authorship of the *Khosrow-nāma* / Austin O'MALLEY; Translated by Shokoofe MAYBODI 9-33

Abū-İshāq-i Kāzīrūnī and İshāqī Dervishes in Anatolia / Fuat KÖPRÜLÜ; Translated to German by Paul WITTEK; Translated to Turkish by Jemal KÖPRÜLÜ; Translated to Persian by Hojat FAKHRI 34-40

A Newly-Found Manuscript of *Hizār Hikāyat-i Şūfiyān* (A Thousand Narratives of the Sufis) / Hamed KHATAMIPOUR 41-50

The Friendship of Aunt Bear (Doing Someone an Unintended Disservice) / Seyyed AhmadReza QAEMMAQAMI 51-55

Bayāz-i Şā'ib (An Anthology of Persian Poems Compiled by Şā'ib) / Seyyed Jafar HOSEYNI ESHKEVARI 56-59

Some Remarks on the Introduction of the Facsimile Edition of *Tārīx-i Sīstān* / HamidReza (Babak) SALMANI 60-66

New Information About the Poet of "Seek Knowledge from the Cradle to the Grave" (*Zi Gahwāra tā Gūr Dānish Bijūy*) and His Family / HamidReza FAHNDEJ SADI 67-72

Investigating the Poems of Two Different Shams-i Hājis in *Majmu'ī-yi Laṭāyif wa Safīnī-yi Zarāyif* (A Handbook on Rhetoric and an Anthology of Persian Poems) / Mohsen SHARIFI SAHI 73-75

Maktūbāt-i Qadīm or *Maktūbāt-i Sadī*? (Early Letters, or Centesimal Letters?) / MohamadSadegh KHATAMI 76-78

Investigating a Possibility: The Absence of the Title "Urūsh al-Din" in *Lubāb al-Albāb* / Sara SOLEYMANI KASHKOULI 79-80

Investigating a Number of Farrukhī-yi Sīstānī's Couplets through Yaḥyā Tawfīq's Anthology of Persian Poems / Kiamehr NAMVAR 81-87

Under the Auspices of Orientalists: Exploratory Roads to the Manuscripts of Ibn-i Baṭṭūṭa's Travelogue / Reyhaneh BEHBOUDI 88-95

Reviews and Critiques

The Importance of *The Library of Congress Catalogue of Persian Manuscripts* to Indian Sub-Continental Studies / Arif NAUSHABI 96-98

A Few Notes on the New Edition of *the Small Farāmarznāma*, Its Composer and Date of Composition / Sajjad AYDENLOO 99-113

Translation or Distortion? (A Few Comments on *A Study Of Ṭabā'ī' al-Hayawān*) / Yousuf AL-HADI; Translated by Salman SAKET 114-123

Some Considerations on the Edited Text of *'Ajāyib al-Dunyā* (Wonders of the World) / Seyyed Reza MOUSAVI HAFTADOR; Radman RASOULI MEHRABANI 124-145

Essays on Research

What Does an Etymologist Do? (12) / Walter BRUNO HENNING; Translated by Seyyed AhmadReza QAEMMAQAMI 146-151

Iran in Ottoman Texts and Sources (22)

Works of Ahmed Cevdet Pasha / Nasrollah SALEHI 152-154

On the Previous Articles

On *Shin-i Zayī* and *Sin-i Zayī* (the Farsi Phonemes /sh/ and /s/ Realised as /z/) / Ali Ashraf SADEGHI 155-156

Chand - Chand-e / Masoud RASTIPOUR 157-159